

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 11. 12. 1992

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 09. 2019

Obsah dokumentu je právne záväzný.

566

ZÁKON

Národnej rady Slovenskej republiky

z 18. novembra 1992

o Národnej banke Slovenska

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Zriaďuje sa Národná banka Slovenska ako nezávislá centrálna banka Slovenskej republiky. Národná banka Slovenska je súčasťou Európskeho systému centrálnych bánk; Národná banka Slovenska je aj súčasťou Eurosystemu ako systému centrálného bankovníctva eurozóny v rámci Európskeho systému centrálnych bánk.

(2) Národná banka Slovenska je právnickou osobou so sídlom v Bratislave; nezapisuje sa do obchodného registra.

(3) Národná banka Slovenska v rozsahu svojej pôsobnosti vydáva všeobecne záväzné právne predpisy, ak to ustanovuje tento zákon alebo osobitný zákon;¹⁾ všeobecne záväzné právne predpisy Národnej banky Slovenska sa vyhlasujú v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka zákonov“). Národná banka Slovenska vedie konania a vydáva rozhodnutia, ak to ustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis.¹⁾

(4) Národná banka Slovenska má v majetkovoprávných vzťahoch pri nakladaní s vlastným majetkom postavenie podnikateľa.

§ 2

(1) Hlavným cieľom Národnej banky Slovenska je udržiavanie cenovej stability. Za tým účelom Národná banka Slovenska

- a) podieľa sa na spoločnej menovej politike, ktorú určuje Európska centrálna banka pre eurozónu (ďalej len „spoločná európska menová politika“),
- b) vydáva eurobankovky a euromince podľa osobitných predpisov platných v eurozóne pre vydávanie eurobankoviek a euromincí,^{1aa)}
- c) podporuje plynulé a hospodárne fungovanie platobných systémov, riadi, koordinuje a zabezpečuje peňažný obeh v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi,^{1a)}

d) udržiava devízové rezervy, disponuje s nimi a uskutočňuje devízové operácie, pričom pri uskutočňovaní operácií v rámci Eurosystemu postupuje podľa osobitných predpisov platných pre operácie Eurosystemu,^{1ab)}

e) vykonáva ďalšie činnosti podľa tohto zákona a osobitných zákonov.¹⁾

(2) Národná banka Slovenska na účel zabezpečovania svojho hlavného cieľa podľa odseku 1 vykonáva aj pôsobnosť, činnosti, úlohy, práva a povinnosti vyplývajúce z účasti a cieľov^{1ac)} Národnej banky Slovenska v Európskom systéme centrálnych bánk,^{1ad)} pričom Národná banka Slovenska ako súčasť Európskeho systému centrálnych bánk postupuje podľa pravidiel platných pre Európsky systém centrálnych bánk a ako súčasť Eurosystemu postupuje aj podľa pravidiel platných len pre Eurosystem.^{1ac)}

(3) Národná banka Slovenska v oblasti finančného trhu prispieva k stabilite finančného systému ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany finančných spotrebiteľov a iných klientov na finančnom trhu a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže; pritom Národná banka Slovenska vykonáva

a) dohľad nad finančným trhom podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov,^{1b)}

b) ďalšie činnosti v oblasti finančného trhu podľa tohto zákona a osobitných predpisov.^{1b)}

§ 3

(1) Národná banka Slovenska zverejňuje informácie a správy Európskej centrálnej banky o činnosti Európskeho systému centrálnych bánk a o spoločnej európskej menovej politike, pričom postupuje podľa pravidiel platných pre Európsky systém centrálnych bánk.

(2) Národná banka Slovenska predkladá a zverejňuje správy o stave a vývoji finančného trhu podľa osobitného predpisu.^{1c)}

§ 4

(1) Národná banka Slovenska zastupuje Slovenskú republiku na základe poverenia vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) v medzinárodných inštitúciách v oblasti finančného trhu a zabezpečuje plnenie úloh vyplývajúcich z tohto zastúpenia.

(2) Národná banka Slovenska môže zastupovať Slovenskú republiku v operáciách na medzinárodných finančných trhoch.

(3) Národná banka Slovenska plní úlohy v oblasti medzinárodnej spolupráce pri výkone dohľadu nad finančným trhom podľa osobitného predpisu.^{1d)}

(4) Ustanoveniami odsekov 1 a 2 nie je dotknutá pôsobnosť a právomoci Európskej centrálnej banky ani iných inštitúcií a orgánov Európskej únie na medzinárodnej úrovni.^{1ca)}

DRUHÁ ČASŤ

ORGÁNY A ORGANIZÁCIA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

Banková rada Národnej banky Slovenska

§ 6

(1) Najvyšším riadiacim orgánom Národnej banky Slovenska je Banková rada Národnej banky Slovenska (ďalej len „banková rada“). Banková rada určuje

a) zásady postupu Národnej banky Slovenska a jej organizačných zložiek pri uskutočňovaní

spoločnej európskej menovej politiky podľa osobitných predpisov a pravidiel platných pre spoločnú európsku menovú politiku,^{1cb)}

b) zásady výkonu a organizáciu výkonu dohľadu nad finančným trhom a vo veciach dohľadu zvereneného Národnej banke Slovenska rozhoduje v rozsahu a spôsobom podľa osobitného predpisu.^{1c)}

(2) Banková rada ďalej najmä

a) ustanovuje zásady činnosti a obchodov Národnej banky Slovenska,

b) schvaľuje rozpočet Národnej banky Slovenska, schvaľuje účtovné závierky Národnej banky Slovenska, ročné správy o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska a výročné správy Národnej banky Slovenska, rozhoduje o použití zisku alebo úhrade straty Národnej banky Slovenska a určuje druhy fondov Národnej banky Slovenska, ich výšku a použitie,

c) ustanovuje organizačné usporiadanie Národnej banky Slovenska,

d) určuje podľa osobitného predpisu^{1c)} výšku ročných príspevkov dohliadaných subjektov finančného trhu,

e) rozhoduje o postupe Národnej banky Slovenska a jej organizačných zložiek pri vydávaní eurobankoviek a euromincí vrátane pamätných euromincí a zberateľských euromincí, a to podľa osobitných predpisov platných v eurozóne pre vydávanie eurobankoviek a euromincí,^{1aa)}

f) ustanovuje platové a iné požitky guvernéra, viceguvernérov a ďalších členov bankovej rady,

g) rozhoduje o zabezpečení výkonu činností zverených Národnej banke Slovenska týmto zákonom a osobitnými zákonmi,¹⁾

h) schvaľuje rokovací poriadok bankovej rady,

i) zriaďuje výkonné, koordinačné a ďalšie orgány Národnej banky Slovenska, a organizačné zložky Národnej banky Slovenska,

j) schvaľuje všeobecne záväzné právne predpisy vydávané Národnou bankou Slovenska na základe tohto zákona alebo osobitných predpisov,¹⁾ ako aj schvaľuje návrhy zákonov, ktoré vláde predkladá alebo spolupredkladá Národná banka Slovenska,

k) schvaľuje návrhy dohôd o vzájomnej spolupráci, súčinnosti a poskytovaní informácií a podkladov medzi Národnou bankou Slovenska a zahraničnými orgánmi dohľadu v oblasti finančného trhu alebo medzi Národnou bankou Slovenska a orgánmi verejnej moci v Slovenskej republike, ktoré vykonávajú dohľad alebo dozor podľa osobitných predpisov,¹⁾

l) rozhoduje o ďalších záležitostiach vyhradených alebo zverených do pôsobnosti bankovej rady.^{1a)}

(3) Banková rada je pri výkone svojich právomocí a pôsobnosti podľa odsekov 1 a 2 povinná rešpektovať pravidlá platné pre Európsky systém centrálnych bánk a aj pravidlá platné pre Eurosystem.

§ 7

(1) Banková rada má šesť členov. Členmi bankovej rady sú guvernér, dvaja viceguvernéri a traja ďalší členovia. Výkon funkcie člena bankovej rady je na pracovnoprávne účely výkonom verejnej funkcie,²⁾ na ktorý sa poskytuje pracovné voľno.

(2) Guvernéra a viceguvernérov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády schválený Národnou radou Slovenskej republiky; ak neboli vymenovaní zo zamestnancov Národnej banky Slovenska, dňom vymenovania im vzniká pracovný pomer k Národnej banke Slovenska.

(3) Troch ďalších členov bankovej rady vymenúva a odvoláva vláda na návrh guvernéra Národnej

banky Slovenska.

(4) Funkčné obdobie členov bankovej rady je šesťročné; tým nie sú dotknuté ustanovenia odseku 8. Funkčné obdobie guvernéra, viceguvernéra alebo iného člena bankovej rady začína plynúť dňom účinnosti jeho vymenovania do príslušnej funkcie. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena bankovej rady opätovne, pričom však tá istá osoba môže byť vymenovaná za guvernéra najviac na dve funkčné obdobia a za viceguvernéra najviac na dve funkčné obdobia. Členom bankovej rady môže byť fyzická osoba s náležitými odbornými vedomosťami a skúsenosťami v menovej oblasti alebo v oblasti finančníctva, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a ktorá je bezúhonná. Za náležité odborné vedomosti a skúsenosti sa považuje úplné vysokoškolské vzdelanie univerzitného zamerania a najmenej päť rokov praxe v riadiacej, vedeckej alebo pedagogickej funkcii v menovej oblasti alebo v oblasti finančníctva. Za bezúhonnú sa považuje fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin; bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti poskytne kandidát na člena bankovej rady údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.^{2a)} Údaje podľa siedmej vety Národná banka Slovenska bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie výpisu z registra trestov.

(5) Člen bankovej rady je povinný vykonávať svoju funkciu s náležitou odbornou starostlivosťou, v súlade s právnymi predpismi a v zhode s cieľmi, záujmami a úlohami Národnej banky Slovenska a Európskeho systému centrálnych bánk, pričom je povinný využívať a zohľadňovať dostupné informácie týkajúce sa výkonu jeho právomocí a pôsobnosti a aj zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktorých prezradenie by mohlo ohroziť riadny a efektívny výkon činnosti, alebo ciele a záujmy Národnej banky Slovenska alebo Európskeho systému centrálnych bánk. Člen bankovej rady nesmie pri výkone svojej funkcie uprednostniť osobný záujem pred verejným záujmom^{2aa)} a musí sa pri výkone svojej funkcie zdržať všetkého, čo môže byť v rozpore s výkonom funkcie člena bankovej rady.

(6) Funkcia člena bankovej rady je nezlučiteľná s funkciou prezidenta Slovenskej republiky, poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, člena vlády, sudcu, prokurátora a s inou funkciou, povolaním alebo so zamestnaním v štátnom orgáne, orgáne územnej samosprávy alebo v inom orgáne verejnej moci, s členstvom alebo inou funkciou v riadiacom, dozornom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá je zriadená na podnikateľskú činnosť^{2ab)} okrem členstva v Rade pre riešenie krízových situácií^{2ac)} a okrem výkonu svojich práv na valnom zhromaždení alebo členskej schôdzi v rámci správy svojho vlastného majetku. Funkcia člena bankovej rady je tiež nezlučiteľná s podnikaním a s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou, ktorá môže byť v rozpore s výkonom funkcie člena bankovej rady. Člen bankovej rady nesmie vykonávať ani žiadnu inú funkciu alebo nezárobkovú činnosť, ktorá môže byť v rozpore s výkonom funkcie člena bankovej rady. Ak člen bankovej rady v čase jeho vymenovania do tejto funkcie zastáva alebo vykonáva funkciu, povolanie, zamestnanie alebo činnosť, ktorá je nezlučiteľná s funkciou člena bankovej rady, je povinný bezodkladne preukázateľne urobiť právny úkon smerujúci k ukončeniu každej takej funkcie, povolania, zamestnania alebo činnosti a je povinný bezodkladne zanechať každú takú funkciu, povolanie, zamestnanie alebo činnosť.

(7) Členovia bankovej rady nesmú v súvislosti s výkonom svojej funkcie alebo s činnosťou Národnej banky Slovenska požadovať ani prijímať pokyny od štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy alebo žiadnych iných orgánov verejnej moci ani od ďalších právnických osôb alebo fyzických osôb; štátne orgány, orgány územnej samosprávy a žiadne iné orgány verejnej moci ani ďalšie právnické osoby alebo fyzické osoby nesmú ovplyvňovať Národnú banku Slovenska ani členov bankovej rady v súvislosti s výkonom ich funkcie alebo s činnosťou Národnej banky Slovenska. Banková rada nesmie ovplyvňovať guvernéra a guvernér Národnej banky Slovenska nesmie požadovať alebo prijímať pokyny ani od bankovej rady v súvislosti s výkonom svojej funkcie v orgánoch Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky; to

rovnako platí aj pre zástupcu guvernéra Národnej banky Slovenska v týchto orgánoch.

(8) Funkcia člena bankovej rady zaniká

- a) dňom uplynutia funkčného obdobia; guvernérovi však funkcia zaniká až dňom účinnosti vymenovania nového guvernéra,
- b) vzdaním sa funkcie, a to dňom doručenia písomného oznámenia člena bankovej rady o vzdaní sa jeho funkcie bankovej rade, ak v oznámení nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie; guvernérovi však funkcia zaniká až dňom účinnosti vymenovania nového guvernéra,
- c) odvolaním z funkcie z dôvodov uvedených v odseku 9,
- d) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho,^{2b)}
- e) dňom účinnosti vymenovania člena bankovej rady do inej funkcie v bankovej rade s jeho predchádzajúcim písomným súhlasom.

(9) Člena bankovej rady možno z jeho funkcie odvolať len vtedy, ak člen bankovej rady prestal spĺňať ustanovené predpoklady na výkon tejto funkcie alebo ak sa člen bankovej rady vo svojej funkcii dopustil závažného pochybenia podľa osobitného predpisu.^{2ba)}

(10) O sporoch súvisiacich s odvolaním člena bankovej rady z jeho funkcie rozhoduje súd v konaní podľa osobitného zákona,^{2c)} pričom pri rozhodovaní o predbežnej otázke v konaní sa postupuje podľa osobitného predpisu;^{2d)} o sporoch súvisiacich s odvolaním guvernéra z jeho funkcie však rozhoduje Súdny dvor Európskej únie podľa osobitného predpisu.^{2e)} Ak osobitný predpis neustanovuje inak,^{2ba)} návrh na začatie súdneho konania o neplatnosti odvolania člena bankovej rady z jeho funkcie treba uplatniť na súde najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa, keď bolo príslušnému členovi bankovej rady doručené rozhodnutie o jeho odvolaní, alebo, ak nebolo doručené, odo dňa, keď sa príslušný člen bankovej rady o tomto rozhodnutí dozvedel. Podanie návrhu na začatie súdneho konania o neplatnosti odvolania člena bankovej rady z jeho funkcie má odkladný účinok na právoplatnosť a vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia o odvolaní až dovtedy, kým vo veci právoplatne nerozhodne príslušný súd^{2c)} alebo Súdny dvor Európskej únie.^{2e)}

(11) Národná banka Slovenska uzatvorí s každým členom bankovej rady písomnú zmluvu o výkone funkcie člena bankovej rady, ktorej znenie vopred schvaľuje banková rada. Právny vzťah medzi Národnou bankou Slovenska a členom bankovej rady pri výkone funkcie člena bankovej rady sa spravuje primerane ustanoveniami o mandátnej zmluve podľa osobitného predpisu,^{2f)} ak zákon neustanovuje ich niektoré vzájomné práva, povinnosti a vzťahy inak.^{2g)} Členovi bankovej rady sa poskytujú cestovné náhrady podľa osobitného predpisu.^{2h)}

§ 8

(1) Rokovaniu bankovej rady predsedá guvernére, v jeho neprítomnosti ním poverený viceguvernére alebo iný člen bankovej rady. Banková rada je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina vymenovaných členov bankovej rady vrátane guvernéra alebo ním povereného predsedajúceho viceguvernéra. Banková rada prijíma svoje rozhodnutia väčšinou hlasov prítomných členov bankovej rady, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho. Ak banková rada rozhoduje vo veci, v ktorej je niektorý člen bankovej rady vylúčený podľa osobitného zákona^{2ca)} z konania, alebo ak banková rada rozhoduje podľa osobitného zákona^{2ca)} o námietke zaujatosti podanej proti niektorému členovi bankovej rady, tento člen bankovej rady je vylúčený z príslušného hlasovania bankovej rady a nezúčastňuje sa na ňom; na jeho hlas sa neprihliada pri posudzovaní schopnosti bankovej rady uznášať sa ani pri rozhodovaní bankovej rady.

(2) Rokovací poriadok bankovej rady môže ustanoviť prípady, kedy je na prijatie rozhodnutia potrebný súhlas všetkých jej členov, prípadne ustanoviť inú majoritu pri hlasovaní.